

СПІЛЬНІ ЦІННОСТІ – ЗАПОРУКА АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Шітіжа Капура та Лівіу Матея «Утвердження спільних цінностей допоможе академічній свободі витримати шторм».

У ній автори наголошують, що в часи зростаючого тиску на автономію вишів важливо не лише мати законодавчий захист, а й відстоювати фундаментальні цінності університетів. Адже університети – це інституції, покликані продукувати й поширювати знання як суспільне благо. Відповідно ключовим є право ставити запитання, оскаржувати усталені уявлення й публікувати навіть непопулярні результати. Саме це відрізняє університет від школи чи тренінгового центру. У Великій Британії та Уельсі нещодавно було ухвалено закон про свободу слова у вищій освіті. Це добре, але одного лише права недостатньо – потрібна культура, яка підтримує сміливі й відповідальні дослідження. Ключову роль у формуванні такої культури можуть відіграти узгоджені принципи, формалізовані цінності, які університети визнають і застосовують у власній роботі. Завдяки їм можна об'єднати різні внутрішні й зовнішні зацікавлені сторони: від керівників та

працівників до урядів і суспільства в цілому. Так, конференція у King's College London є важливою подією, в рамках якої учасники (представники університетів з усього світу) вільно й без перешкод обговорюють автономію, академічну свободу й відповідальність закладів вищої освіти перед суспільством. Трьома основними «стовпами», які мають захищати академічну свободу, є: незалежність від політичного впливу, високі стандарти академічної якості та свобода дослідження. Легітимність університетів не може базуватися лише на законі, він має бути підкріплений ціннісними рамками, які визнають критичне мислення й готовність до діалогу. Не менше значення має «соціальна ліцензія» – довіра і розуміння з боку широкої спільноти ролі університетів як центрів знань. Якщо громадськість вважає ЗВО ізольованим або відірваним від реального життя, її підтримка буде зменшуватися, а захист академічної свободи – послаблюватиметься. Справжній опір новим проблемам, ризикам та політичному тиску можуть забезпечити не лише юридичні гарантії, а й активне відстоювання цінностей: прозоре ефективне управління, відкритий діалог, сильні керівні органи, довіра та громадська підтримка.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/2XdbU>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини
#НРАТ_Бібліотекарям #НРАТ_TimesHigherEducation

2025-11-24

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів